

Nicolai

KULTUR • AKTIVITET • FOLKEOPLYSNING

Fordi netværk handler om mennesker

11. årgang nr. 4 november 2003

TEMA: EN NY SEKTOR

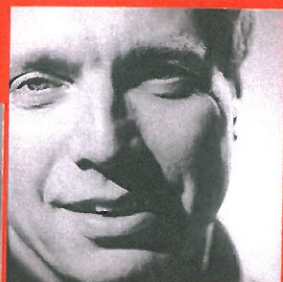

Foto: Ole Hein Pedersen

NYE HOLDKAMMERATER

Uffe Elbæk taler om den 4. sektor

Foto: Bjarne Mortensen

KUNSTEN AT SKAFFE ARBEJDE

af Henriette Corvinus Andersen

JOBPLACERING

Leder/debat med Torben Dreier

Fotos: Bjarne Mortensen, John Lauritzen, Henriette C. Andersen

FRIT OPLYSNINGSFORBUND

Udgives af

Frit Oplysningsforbunds
medlemsforening
Guldsmedgade 25,
Postbox 159
8100 Århus C.
Tlf.: 86 12 60 00
E-mail:
nicolai@fo-aarhus.dk

Ansvarshavende redaktør
Torben Dreier

Redaktion

Henriette C. Andersen
Henrik Gram
Inge Madsen
Torben Dreier

Oplag

4.500

Layout & tryk

Opsætning & layout:
To ombord tlf. 8676 1653.
Tryk: Central tryk Hobro
Trykt på miljøpapir

Nicolai

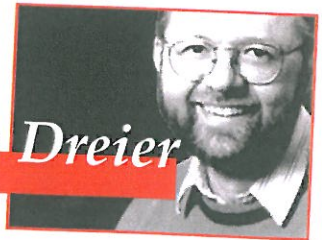
udkommer 4 gange om
året. Bladet postbesørges til
FO's kursusdeltagere samt
lægges frem på biblioteker
og offentlige kontorer.

AftenskoleKlubben

AftenskoleKlubbens formål
er at udbrede folkeoplysning
indenfor almene, økonomiske,
politiske, sociale og kulturelle
emner; samt at arbejde for de
idealer som De Forenede Nationer
står for, samt at sikre medlemmernes
indflydelse på FO's virke. Ved
tilmelding til et af FO's kurser bliver man
automatisk medlem af FO's
medlemsforening for 10 kr.,
som overføres fra tilmeldingsgebyret.

DEBAT

Torben Dreier
Skoleleder

Jobplacering

Da Århus Kommune skulle lave budgetforlig i år blev det besluttet at fastholde den private jobplacering af flygtninge og indvandrere som supplement til kommunens egen indsats.

Og man udvidede endda antallet af personer til privat jobplacering fra 400 til 900 pr. år. FO-Århus, der er en af de aktører (læs mere længere inde i bladet), der deltager i denne priva-

te jobplacering, er meget glade for opgaven, men vurderer, at det ikke vil være muligt at finde 500 flere flygtninge og indvandrere pr. år, som vil kunne profitere af jobplaceringstilbuddet. Derfor må målgruppen gøres bredere.

En af de fantastisk gode ting ved den private jobplacering er at de forskellige aktørers indsats er umiddelbart sammenlignelig. Aktørerne kan måles på lige vilkår, på baggrund af tilfældigt tildelte deltagere. Der følger først kontakt afregning,

når projektet har succes og ikke før. Det vil sige at aktørerne får et beløb udbetalt, når en deltager har været i udstøttet job i mindst tre måneder, og en bonus, når vedkommende har været i job i 6 måneder. Som skoleleder kan man godt have ondt i maven over denne afregningsform, men det er en stor og spændende udfordring til os aktører i "marken", som vi gerne tager op – også på andre områder.

Fakta: Tallene på de enkelte leverandørers effektivitet ift. at bringe folk i ordinære jobs, blev offentliggjort i begyndelsen af november:
Teknisk Skole 6 %, AOF 14 %, AMN-K 21 %, Job Compagniet 27 % og FO 43 %.

KONKURRENCEN

Klip ud & send

Deltag i konkurrencen og vind billetter til Peter Pan på Århus Teater

Hvis du svarer rigtigt på spørgsmålene, deltager du i konkurrencen og får chancen for at vinde tre billetter til Århus Teaters forestilling Peter Pan lørdag d. 10/1 kl. 16.00. Billetterne er for en voksen og 2 børn.

1. Hvor er Abdi fra Jobsjak blevet ansat?
2. Hvilket dyr er godt at have i sin kompost?
3. Hvem "varmer op" til aftenskoleklubbens generalforsamling d. 25/2 næste år?

Svarkuponen afleveres/sendes til FO-Århus,
Guldsmedgade 25, postboks 159, 8100 Århus C.

Du kan også sende dit svar på e-mail

nicolai@fo-aarhus.dk

eller deltage via vores hjemmeside:

www.fo-aarhus.dk

Send din besvarelse senest 2. januar 04.

Husk at sende navn og adresse med besvarelsen.

Svarene på sidste nummers konkurrence:

1: 7 2: Naturpatruljer 3: 20 år.

Ingen deltog i lodtrækningen

NYE HOLDKAMMERATER

af Henriette Corvinus Andersen

– aktørerne i en ny „4. sektor“

En ny sektor er på vej, mener Uffe Elbæk, byrådsmedlem for de radikale og rektor for KaosPiloterne. Og det er han ikke alene om.

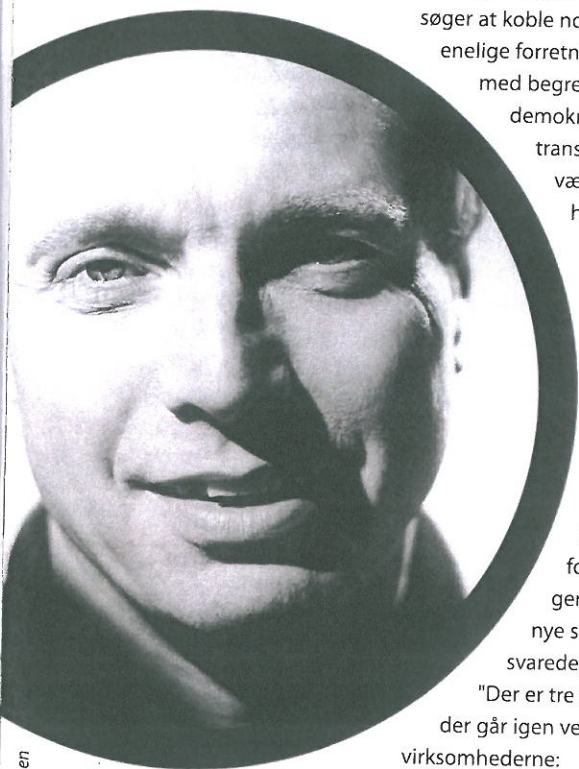

Foto: Ole Hein Pedersen

Både i USA og Nordeuropa ser det ud som om, at en ny organisations- og virksomhedskultur er vokset frem, som bryder tidligere relationer mellem det offentlige, den private og den frivillige sektor. Den nye såkaldte 4. sektor er "befolket" af organisationer, institutioner og virksomheder, som bl.a. er kendetegnet ved, at de er økonomisk selvfinansierende, det vil sige, de agerer på markedets vilkår, men udover tallene på bundlin-

jen ønsker de at blive målt på deres sociale, etiske og miljømæssige ansvarlighed. Uffe Elbæks danske eksempler er Roskilde Festivalen og Årstiderne, det økologiske online supermarked - virksomheder, der forsøger at koble normalt ikke-for-

enelige forretningskoncepter med begreber som demokrati, åbenhed, transparens, troværdighed og helhedssyn. De bliver også kaldt "for-benefit" organisationer eller virksomheder. Nicolai har spurgt Uffe Elbæk om folkeoplysningens rolle i den nye sektor. Han svarede:

"Der er tre kendetegn der går igen ved 4. sektor-virksomhederne:
- De er økonomisk selvfinansierende (som den private sektor)
- De har en klar social ambition for øje (som den offentlige sektor)
- Der er høj motivations- og arbejdslyst hos medarbejderne (som i den frivillige sektor)
Umiddelbart vil jeg mene, at mange af de nye initiativer som FO står bag, kan betegnes som 4.sektor-aktiviteter. På samme måde som hele kooperationsområdet - f.eks. FDB - kunne ses i dette lys.

Derfor er jeg ikke i tvivl om, at folkeoplysningen kunne få en meget afgørende rolle i hele diskussionen om den 4. sektor, ved at skabe "det offentlige rum", hvor denne diskussion kunne finde sted", siger Uffe Elbæk.

FO-Århus er allerede medspiller i den offentlige sektor bl.a. i et projekt med jobplacering af flygtninge/indvandrere i private virksomheder, som FO vandt udliciteringen på. Således vil flere og flere kommunale opgaver blive varetaget udenfor kommunens egne rækker fremover.

Ifølge Uffe Elbæk har de tre "gamle" sektorer taget udfordringen fra for-benefit virksomheder op ved at genopfinde sig selv:

- De private virksomheder skal balancere mellem på den ene side at skulle stræbe efter et så stort økonomisk overskud til deres aktioner som muligt. Og på den anden side fastholde tilliden og kontakten til virksomhedens øvrige interessenter: lokalsamfundet, forbrugerne, underleverandører, interesseorganisationer etc.
- Den offentlige sektor, som i disse år er præget af en bølge af udliciteringer, udbud eller privatiseringer af dele af de kommunale, amtslige eller statslige opgaver og institutioner, kan blive tvunget til at „genopkøbe“ de selv-samme opgaver og institutioner, når de private virksomheder ikke læn- gere finder det rentabelt at drive dem.

• For de frivillige organisationer gælder det, at de - på grund af hård konkurrence fra de andre frivillige organisationer og samtidig en stram offentlig økonomi - er nødt til at eksperimentere med egenindtægter, salg af ydelser og nye produkter. Alt sammen aktiviteter og økonomiske prioriteringer, der måske strider mod organisationens overordnede mission og målsætning.

Uffe Elbæk, som både har skrevet artikler og holdt foredrag om den 4. sektor, ser også muligheden for en 4. vej på det politiske område.

"Der har været meget snak om den tredje vej. Men jeg tror faktisk, at med afsæt i diskussionen om den 4. sektor, at vi også vil se en politisk 4. vej tegne sig. Det håber jeg i hvert tilfælde, fordi for mig repræsenterer den 4. sektor et muligt bud på mange af de problemer vi i dag slås med indenfor de tre "gamle" sektorer. Så det er bare med at komme i gang. Og hvorfor skulle det ikke være FO i Århus, der tog teten og skabte den nødvendige opmærksomhed omkring dette vigtige nye politiske tema?", slutter Uffe Elbæk af med at spørge. Vi må overveje at tage udfordringen op, for det er sjældent vi lader sådan en gå vores næse forbi i FO. Du kan læse mere om den nye sektor i Uffe Elbæks artikel "En ny sektor?" i Radikal Politik nr. 5 i år (ligger i elektronisk udgave på www.driv.dk), eller på hjemmesiden www.fourthsector.net.

KUNSTEN AT FÅ FOLK I ARBEJDE

af Henriette Corvinus Andersen

– tre arbejdsmarkedsprojekter

Samme mål tre metoder. Det er hvad der kort kan siges om tre af FO's arbejdsmarkedsprojekter: Firmastewardesserne, Renholdet og Sjakbajs.

Firmastewardesserne – manglearmede blæksprutter i kontorjobs

Firmastewardesserne er et kursus på 26 uger hos FO-Århus for kommende kontorservicemedarbejdere. Deltagerne er kvinder i alderen 25-60 år, der modtager kontanthjælp, dagpenge eller sygedagpenge og målet er ansættelse i ordinært job eller flexjob. Af de 26 uger er 22 uger undervisning og 4 uger er praktikforløb fordelt på 2 praktikpladser. Indholdet i projektet er dels at opbygge jobrelaterede kvalifikationer for kontorservicemedarbejdere, men kurset giver i lige så høj grad mulighed for at arbejde med personlige egenskaber som stabilitet, samarbejdsevne, fleksibilitet og tro på egne evner.

Hos Firmastewardesserne er der undervisning for det samlede hold i edb, engelsk, køkken, job-søgning, jobsamtaler, personlig udvikling, notattekning, telefonkultur, bevægelse, blomsterbinding, farve og stil. Desuden tager kursisterne på virksomhedsbesøg og introduceres til arbejdsmarkedet generelt. Projektet har eksisteret i 8 år og mere end 150 kursister har gennemført forløbet. I perioden fra november 2000 til midt i juli 2002 har 33 kursister været til-

knyttet kurset, hvoraf 60 % er gået direkte i arbejde (fast, vikariat, jobtræning, revalidering eller flexjob).

Jobsjak – butik- eller rengøringsjobs i private virksomheder

Jobsjak er en jobplaceringsopgave, som FO-Århus udfører for Familie og Beskæftigelsesafdelingen i Århus Kommune som en af fire leverandører, der har indgået kontrakt med kommunen. Målet med kontrakterne er, at målgruppen, flygtninge og indvandrere på kontanthjælp eller under revalidering, skal i ordinært arbejde i private virksomheder. Målet for deltagerne er beskæftigelse i ordinære, helst understøttede jobs, som 50 % af deltagerne også udsluses i. Deltagerne er som udgangspunkt motiverede for at få et arbejde, men enten mangler de arbejds erfaring, har sociale problemer og problemer i forhold til personlig fremtræden, har helbreds mæssige, familiemæssige og personlige eller de kan have svært ved at overholde aftaler.

Forløbet tilrettelægges således, at deltagerne tilknyttes et jobsjak med en sjakbajs – et arbejds hold, hvor nogle få medarbejdere arbejder sammen under ledelse af bajsens. Sjakkerne arbejder primært inden for rammerne af FO-Århus, hvor der bl.a. er rengøringsjak, pedelsjak og kontorsjak. Desuden er der indledt et samarbejde om oprettelse af jobsjak i eksterne virksomheder inden for detailhandel og rengøring.

Gennem arbejdet i sjakket kommer deltagerne op i tempo, får korpssånd, påtager sig ansvar og tager arbejdsmæssige, kulturelle og personlige udfordringer op. Deltagerne tager således i stigende grad ansvar for eget liv. Undervisning på klassebasis er taget helt af bordet i dette projekt, da det er vigtigere, at deltagerne bliver afklarede i forhold til deres sprogkinds-kaber, motivation og helbred. Arbejdet i sjakket er grundlaget for jobplacering i en privat virksomhed. Den jobsøgende bliver i sit sjak, indtil der er fundet et ordinært job eller alternativt en aftale med en arbejdsgiver om et job med tilskud, som munder ud i et ordinært job. Projektet har eksisteret i 1 1/2 år og indtil nu er 50 % af deltagerne på de afsluttede forløb udsluset til ordinære, understøttede jobs, overvejende til små og mellemstore virksomheder. Samarbejdet med virksomhederne bygger på tillid til arbejdet i jobsjak som et godt grundlag for vellykket jobplacering. Journalist Lotte Hemmer har samlet materiale til en rapport om projektet for FO-Århus. Her er hvad en tidligere projektdeltager og hans arbejdsgiver har fortalt til hende:

Abdi Isaq, fra Somalia, 22 år

Abdi Isaq ekspederer kunderne i herretøjs- og sportsafdelingen i Kvikly Xtra i Holme. Han er i øjeblikket i en delvist offentligt støttet ansættelse, men er blevet lovet, at han i november i år kan fortsætte i et understøttet job,

altså et helt ordinært ansættelsesforhold. Han startede ved årsskiftet hos Kvikly Ekstra i et arbejdsjak efter aftale mellem FO-Århus og Kvikly Xtras ledelse. Han har altid gerne villet arbejde i butik. Hans forældre og onkel i Baydabu i Somalia havde forretning og han hjalp til som stor dreng. Abdis skolebaggrund er en dansk skole og en afbrudt HG-uddannelse på handelsskolen. Han kommer ikke i lære hos Kvikly, men fortsætter som ufaglært salgs-assistent. Han har taget truckcertifikat og har kørekort. Begge dele har han brug for i arbejdet, hvor han også skal kunne arbejde ved en pc, som han registrerer varer på. Arbejdstiden er skiftende nogle dage fra kl. 10-18, andre fra 7-16 eller 11.30-20.30. Han har tid til at spille basket i fritiden. Grundkonditionen holdes ikke ved lige med cykelture til og fra arbejdet fra lejligheden på Vestre Ringgade. Han tager bus-sen. Abdi er en blandt mere end 100 medarbejdere hos Kvikly Xtra, hvoraf en del er flygtninge eller indvandrere.

Abdis chef, tekstilchef Anne Lisbeth Christoffersen, Kvikly Xtra fortæller:

"Abdi Isaq har været hos os i en prøveperiode fra januar i år. Han kom med i et arbejdsjak efter aftale mellem FO-Århus og os. Han er rigtig god til dansk og det er en betingelse for, at vi kan bruge ham. Han er serviceminded overfor kunderne. At han kan dansk, er også væsentligt i forhold til kolleger-

i FO-Århus

Foto: Bjarne Mortensen

ne. Der skal laves aftaler og der skal kommunikeres. Vi har ingen særlige kurser for udlændinge, hvorfor vi forventer, at de kan de basale ting, når de ansøger om job hos os. Vi har en vis kvote for, hvor mange flygtninge/indvandrere, vi kan have ansat i hver forretning. Vi oplever ofte kulturforskelle i arbejdspladsregler, når vi ansætter flygtninge/indvandrere. Det kan være til inspiration med forskellige nationaliteter, men vi har visse basale ting, såsom præcision omkring mødetider og aftaler, og krav til dansk både skriftlige og mundtligt, som vi ikke går på kompromis med. Abdi lever fuldt ud op til vores krav, vi er meget glade for at have ham ansat", slutter hun.

Renholdet – står op med hønsene

Renholdet er et uddannelsesforløb for flygtninge og indvandrere hos FO-Århus. Forløbet varer op til 6 måneder og er rettet mod ansættelse i rengøringsbranchen og mere personlig optimering af den enkelte kursists situation, så hun/han kan fastholde selvforsørgelse på længere sigt. Deltagerne modtager undervisning i rengøringsfag og en række almene fag som jobsøgning, læsning af rengøringsplan, moral og etik på arbejdspladsen m.v. Deltagerne skal kunne modtage undervisning på dansk uden tolk, men alligevel har mange af dem meget begrænsede kundskaber i dansk. Målet beskæftigelses-

mæssigt er også her ordinær ansættelse. Forhåndskravene til deltagerne omfatter interesse og motivation for at arbejde med rengøring samt mulighed for at overholde krav til mødetider m.v. Og deltagerne skal kunne stå tidligt op. De er mellem 25 og 50 år på kontanthjælp, og har pga. sproglige, sociale og/eller andre begærensninger haft svært ved at få plads på arbejdsmarkedet eller fastholde en arbejdssituation.

I uddannelsesforløbet er arbejdstiden 35 timer pr. uge, og der veksles mellem praktisk arbejde og undervisning. Hver dag indgår 3 timers praktisk rengøring kl. 6.15 – 9.15. Ved projektstart foregår praktikken i oplysningsforbundets regi, men efter 1-2 måneder sluses deltagerne ud i virksomheder i praktik. Kommer der en relevant jobmulighed, afbrydes forløbet og erstattes af arbejde. Derfor er forløbet ikke præcist 6 måneder for alle. På Renholdet får deltagerne en realistisk fornemmelse af de krav der stilles til dem som arbejdstagere, herunder at møde kl. 6.15 hver dag. Der arbejdes systematisk med deltagerens stabilitet, normer og adfærd, praktiske færdigheder, sproglige og boglige færdigheder, som er nødvendige i relation til arbejdet. Projektet har eksisteret i 5 år (i den nuværende form) og mere end 70 deltagere har gennemført forløbet. Årligt gennemføres 2 forløb med 6 – 14 deltagere. Typisk er 70 % af deltagerne i

ustøttet beskæftigelse 3 måneder efter forløbets afslutning.

Ministerbesøg

I august måned fik Renholdet og FO-Århus besøg af beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen og socialminister Henriette Kjær, som gerne ville høre mere om projektet. Vi valgte at fokusere på, hvordan og hvorfor projektet har opnået succesfulde resultater. En tidligere deltager, Hassan Omar Hussein, rengøringsassistent hos SRS, og hans chef, Niels Hjertmann Fredriksen, tilsynsførende samme sted, var således også inviteret med. Hassan Omar Hussein: "Jeg har fået mange forskellige tilbud om aktivering, men de var spild af tid. Jeg er også gået ind og ud af kurser og praktikforløb. Med hjælp fra min sagsbehandler kom jeg til Renholdet og kom i job efter 3 måneder". Hassans råd til andre udlændinge er: "Man skal være aktiv, åben og modtagelig for at skabe tillid og man skal selv være aktiv for at finde et arbejde". Hassan har været i Danmark i 10 år. Efter 11/2 år med rengøring på Jægergården fik han en række ansvarsområder bl.a. oplæring af praktikanter. Han kom på efteruddannelse i august 2002 og var meget utålmodig efter at komme tilbage på arbejde igen. Niels Hjertmann Fredriksen: "Vi har aldrig været vant til en grundig oplæring, som var nødvendig i Hassans tilfælde, for i starten var det vanskeligt med sproget, men det er kom-

met hen ad vejen. Arbejde er en god måde at lære dansk på, for når udlændinge bliver tvunget til at tale med danskere, kommer tingene nemmere af sig selv. Der er et godt tillidsforhold mellem Hassan og mig og det har vi også til vores fælles chef". Niels fortalte om et eksempel fra julen 2001, hvor Hassan takkede nej til en invitation til julefrokost pga. Ramadanen. "Det er ikke noget problem" fortalte jeg ham, "fordi julefrokosten starter, når du må spise efter solnedgang og der bliver ikke serveret svinekød". Derfor mødte Hassan op med sine børn iklædt jakkesæt og fine kjoler, og han fik også julekurv ligesom alle de andre". Da Hassan mødte op på arbejde igen, sagde han pænt tak for kurven, men rødvinen fik hans overbo. "Hassan har været meget åben og villig til at lære nyt og han er glad for sit arbejde. Vi går efter en person med to arme og to ben, når vi ansætter folk, og at alle møder op hver dag. Hassan måtte sygemeldes en måned på et tidspunkt, fordi han skulle opereres og han kom tilbage tre dage tidligere end aftalt – det havde man ikke set en dansker gøre!", slutter Niels.

Du kan læse mere på hjemmesiderne:
www.firmastewardesserne.dk
og
www.fo-aarhus.dk/renholdet.
Sjakkbajs finder du på FO-Århus' hjemmeside i mappen projekter.

KOMPOST AF EGGET AFFALD

af Erik Stryhn Rasmussen, grøn guide i Århus Nord

Hjemmekompostering er en enkel, billig og effektiv måde til at udnytte en stor del af vores affald.

Har man mulighed og lyst til at hjemmekompostere er det et godt alternativ til Århus Kommunes forsøg med central indsamling af grønt affald. Målt i vægt er 35 % af vores daglige affald af den organiske type, og har man egen have, og dermed også haveaffald, er hele 45 % af affaldet fra hjemmet grønt affald. Mange komposterer allerede en del af hjemmets affald hjemme i baghaven, men der er primært tale om haveaffald, og kun en lille del af det grønne affald fra køkkenet bliver i dag udnyttet på denne måde. Derfor støtter mange kommuner i dag hjemmekomposteringen med billige eller gratis kompostbeholdere til haveejerne. I Århus kan alle haveejere købe en kompostbeholder hos Århus Kommunale Værker til kun 125 kr. Beholderen kan bestilles på tlf. 89 40 15 00.

Bland affald fra køkken og have

Følger man et par enkle regler er hjemme-kompostering ikke så svært og er samtidig et af de

steder, hvor man personligt kan få noget ud af sine anstrengelser med genbrug. Selvom 70-80 % af det grønne affald er vand, der fordampes under komposteringen, ender man alligevel med en pæn portion kompost på 100-200 liter, som man en gang om året kan fordele i sin have. Kompost er en mellemting mellem spagnum og gødning, som havejorden har rigtig godt af. Komposteringen i den lukkede beholder lykkes bedst, når man blander det våde køkkenaffald med det mere tørre haveaffald. Mindst 1/3 og max. halvdelen bør være haveaffald. Sørg for at blande affaldet godt sammen. Hav eventuelt en dyng haveaffald liggende tæt ved beholderen, så er det nemmere at huske. Det er også vigtigt, at man løbende fodrer sin beholder og bruger den hele året ellers går komposteringen let i stå. Regn med at der går et år inden komposten er færdig til brug i haven.

Køkkenaffald altid i lukket beholder

Det er op til kommunen at fastsætte regler for hjemmekomposteringen. Det drejer sig især om at undgå at tiltrække rotter, og genere naboerne med ildelugtende kompost. Derfor skal

kompostering af det grønne affald fra køkkenet altid foregå i en lukket beholder, og man må ikke komme kød, fisk, sovs, mælkeprodukter eller andet animalsk affald i beholderen.

Grønt affald, der er velegnet til kompost:

Blade, blomster, brødrester, frugt, grene, græs, grønsager, gødning og strøelse fra mindre kæledyr, hækafklip, kaffegrums inkl. filter, kartoffelskræller, kerner, kornprodukter, kvas, kviste, køkkenruller, nedfaldsfrugter, nøddeskaller, papbakker, pasta, potteplanter, ris, stauderafklip, teblade inkl. filter, æggeskaller.

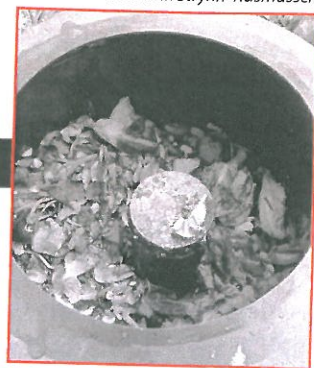
Grønt affald, der ikke må komme i komposten:

Fedt, fisk, kød, mælkeprodukter og sovs da dette affald kan lugte og tiltrække rotter.

Affald, der ikke hører hjemme i komposten:

Aske, gadeopfej, støvsugerposer, behandlet/malet træ. Disse typer affald kan indeholde tungmetaller og andre miljøskadelige stoffer. Jord og kattegrus, fordi det fylder og ikke omsættes. Undgå store mængder vådt haveaffald. Lad nyslået græs og store bladdyrer tørre, inden det kommer i kompost-

Foto: Rik Stryhn Rasmussen

beholderen. Sæt kompostbeholderen i halvskygge og i læ. Får beholderen sol giver det varme til affaldet og det fremmer omsætningen. For meget varme kan dog tage livet af de nyttige kompostorm, som man med fordel kan tilføre komposten. Kompostorm findes ikke i almindeligt havejord, men kan købes i havecentre, hos Grøn Guide Århus Nord eller fås fra venlige naboer med ormeoverskud i komposten.

Fælleskompostering

Har man kun en mindre have, eller bor man i lejlighed kan man gå sammen med naboerne om opgaven. Nogle kommuner har særlige regler for fælleskompostering, og typisk skal kommunen give tilladelse, når der er flere end 10 husstande involveret. Spørg kommunen - i Århus kontakter man affaldskontoret på tlf. 89 40 15 00. Tjek også boligforeningen og andre som bliver berørt af komposteringen.

Æbleopskrift

Æblemuffins

250 g hvedemel
100 g sukker
4 tsk. bagepulver
1/2 tsk. salt
1 tsk. stødt kanel
50 g smeltet smør

2 dl mælk
1 æg
2-3 æbler
Drys:
2 spsk. sukker
1/2 tsk. stødt kanel

Tilbehør: Muffinforme
Bland mel, sukker, bagepulver og krydderier i en skål. Pisk smør, mælk og æg sammen og rør det i de tørre ingredienser. Æblerne skrælles, befries for

kernehus og skæres i tern. Vend æbletern i dejen og fordel den i ca. 15 forme. Drys med sukker blandet med kanel og bag kagerne ved 200 grader i ca. 20 min.

SIDEN EFTERÅRETS ARRANGEMENTER

Tilmelding til og information om samtlige kurser og arrangementer fås i FO's kursusbutik, Guldsmedgade 25, 8000 Århus C. Telefon: 86 12 60 00.
Priser i rødt: Særpris for pensionister, efterlønnere, handicappede og arbejdsledige.

Sæsonafslutning i FO – en søndag eftermiddag med sang, dans og udstil- linger

Søndag d. 30. november slår FO-Århus dørene op til aulaen på Sct. Annagade Skole fra kl. 13 til 16, for at vise hvad vores kursister har fået ud af nogle af efterårets kurser. Vi har indbudt en række dygtige korsangere og dansere til at optræde, og kursister fra de kreative fag vil udstille nogle af alle de flotte ting, de har lavet. Vi vil også præsentere jer for de kommende kurser og foredrag for foråret samt servere en lille forfriskning. Der er gratis adgang og alle er velkomne.

Foto: Margit Christophersen

Fra Margit Christophersen i Brabrand har vi modtaget følgende:

„Jeg vil meget gerne have et billede af Jørgen og Gudrun Kjær samt deres lærer Ole Christiansen med i bladet, da de tre i 25 år har været på det samme hold, så et lille jubilæumsbillede kunne være sjovt. Vi er flere, der har gået i 20 år med Ole som lærer, men med afbrydelser, men Gudrun og Jørgen har ikke svigtet et eneste år. De er endda flyttet til Hørning og kommer stadig for at gøre gymnastik og holder sammenholdet ved lige.“ Nicolai siger tak til Margit og ønsker tillykke med jubilæet til ”trekløveret”, som ses på billedet - fra venstre Jørgen, Gudrun og Ole.

Generalforsamling i aftenskoleklubben med indledning af Karin Flensborg

Foto: Holger Bundgaard

Vi har i år inviteret Karin Flensborg som optakt til generalforsamlingen i FO's aftenskoleklub til næste år, onsdag d. 25/2 kl. 19.00. Karin Flensborg er ikke kun kendt som skuespiller, f.eks.

i rollen som Elins mor i Nils Malmros-filmen ”Kundskabens træ”, men også som seminarilærer, foredragsholder og ikke mindst historiefortæller. Og det er i rollen som det sidste, vi skal opleve hende. Karin Flensborg fortæller om alt muligt med emner fra den nordiske mytologi, folkeeventyr m.m. og hun gør det på en så indlevende og morsom måde, at man bliver helt opslugt som tilhører. Vi glæder os til at høre, hvad Karin Flensborg har på hjerte denne aften.

Efter underholdningen fortsætter aftenen med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Forslag til kurser, foredrag og aktiviteter til FO-Århus' kursusprogram.
3. Valg af 1 repræsentant til FO-Århus' bestyrelse, der sidder i et år ad gangen. Birte Bager, som er den nuværende repræsentant, er på valg.
4. Eventuelt.

Enhver, der har været tilmeldt et af FO-Århus' kurser eller foredrag inden for de seneste 5 år, har adgang til generalforsamlingen med stemmeret. Foreningens formål er at udbrede folkeoplysning indenfor økonomiske, politiske, sociale og kulturelle emner og dette søges

bl.a. opnået gennem valg af bestyrelsesmedlem til FO-Århus og gennem påvirkning af samme med hensyn til nye aktiviteter herunder kurser og foredrag inden for FO-Århus' formål

Tid og sted:

ons. d. 25. februar 2004 kl. 19.00
Norsgade 2-4, 8000 Århus C

Der er gratis adgang. Tilmelding er ikke nødvendig, men når brandmyndighederne ikke tillader flere i lokalet, må vi lukke dørene. I næste nr. af Nicolai, der udkommer i uge 8 2004, vil der være en kupon, der skal benyttes som indgangsbillet.

Postbesørget blad
(8245 ARC)

FRIT OPLYSNINGSEFORBUND

Fordi netværk handler om mennesker

MED FVU'EN I SKOLE PÅ ARBEJDE

af Henriette Corvinus Andersen

Hvis bogstaver og ord flyder ud i et, eller tunge slår knuder, er der hjælp at hente for virksomhedsansatte, som kan få voksenundervisning under loven om Forberedende vokseuddannelse (FVU).

De tilbydes bl.a. undervisning i dansk – en undervisning, som også for nogle vedkommende foregår i løbet af arbejdsdagen på arbejdspladsen. Det er tilfældet hos Århus Kommunes Vej- og kloakvedligeholdelse (V & K), der sagde ja tak til tilbuddet og undervisningen i dansk startede i år 2000 hos dem. De ansatte, som fik tilbud om deltagelse, var alle medarbejdere, som ønskede opkvalificering i læsning og skrivning.

Og hos V & K har forløbet været en succes. Virksomheden udpegede en kontaktperson som

bindeled mellem underviseren fra FO og de ansatte i virksomheden. Og ved det har man kunnet slå flere fluer med ét smæk: De ansatte kunne henvende sig til en kendt person tæt på, som også kender de ansatte og deres behov godt, og på den måde har underviseren både fået meget motiverede kursister med på holdet og har samtidigt kunnet koncentrere sig fuldt ud om det faglige.

I tidens løb har der været kursister nok til at udvide undervisningen til flere hold og til også at oprette et hold udelukkende for ordblinde. Således har der i dette forår været to FVU-hold med 6 og 11 kursister plus 6 deltagere på holdet for ordblinde. Desuden har der været 3 på venteliste. Deltagerne får tilbudt 6 timers undervisning om ugen i et forløb på 10 uger. På de 60 timer når man meget. Undervisningen indeholder alt

lige fra udtaleregler til højt-læsning, så man starter altså ved begyndelsen, så at sige, og udbyttet har været stort for deltagerne. I evalueringen af kurserne sagde de ting som: 'Det giver mere selvtillid og mere lyst til arbejdet', 'Det er alle tiders med et hold hvor alle har det samme problem', 'Man er mere afslappet i det daglige', 'Jeg er begyndt at læse krimier', 'Man læser noget mere og skriver noget mere både på arbejde og privat' samt 'Arbejdssedler udfyldes nemmere nu end før'.

Men en fællesudtalelse fra to deltagere rammer ret præcist noget af det, næsten alle deltagere var inde på i deres evalueringer: "Vores forventninger til dette kursus var ikke alt for store da vi i mange år har kæmpet med at stave. Men den der ikke vover noget, kommer ikke videre her i livet. Så vi meldte os til danskurset. Og vi føler at vi er

blevet meget bedre til dansk og ser frem til flere kurser". Det er utroligt, hvad læsning kan føre til. Vi håber, de får ønsket om flere kurser opfyldt, så de kan komme endnu videre i livet

Fakta

FVU undervisningen består af 4 trin. De forskellige trin afsluttes med en eksamen, men det er ikke et krav at tage prøven, da den ikke er kompetencegivende - den tæller altså ikke. Undervisningen bliver udbudt til alle, også evt. ansatte med indvandrerbaggrund. Ordblindeundervisningen hos V & K foregår som specialundervisning og hører ikke under FVU.

FRIT OPLYSNINGSEFORBUND

Guldsmedgade 25
8100 Århus C.
Tlf.: 8612 6000
www.fo-aarhus.dk